

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0520U100201

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-06-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Беспалько Руслан Іванович

2. Bespalko Ruslan

Кваліфікація: к.б.н., 03.00.18

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 05.24.04

Назва наукової спеціальності: Кадастр та моніторинг земель

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 19-06-2020

Спеціальність за освітою: Грунтознавець, викладач біології та хімії

Місце роботи здобувача: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, 2, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58012, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.056.09

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет будівництва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02070909

Місцезнаходження: просп. Повітрофлотський, 31, м. Київ, Київська обл., 03037, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет будівництва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02070909

Місцезнаходження: просп. Повітрофлотський, 31, м. Київ, Київська обл., 03037, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 36.23.25

Тема дисертації:

1. МЕТОДОЛОГІЯ МОНІТОРИНГУ ЗЕМЕЛЬ ПРИКОРДОННИХ ТЕРИТОРІЙ (НА ПРИКЛАДІ КАРПАТСЬКОГО ЄВРОРЕГІОНУ)

2. Methodology of border land monitoring (on the example of the Carpathian Euroregion).

Реферат:

1. Дисертацію присвячено методології моніторингу земель прикордонних територій на прикладі Карпатського Євро регіону. Об'єктом дослідження є землі прикордонних територій Карпатського Євро регіону, з точки зору їх впливу на стан навколишнього природного середовища (землі сільськогосподарського, лісогосподарського призначення та водного фонду). В роботі здійснено аналіз сучасних тенденцій забезпечення сталого розвитку земель прикордонних регіонів. Виконано зіставлення глобальних цілей сталого розвитку із національними завданнями в частині збереження і відновлення екосистем суші та водних об'єктів. В ході досліджень, виявлені причинно-наслідкові зв'язки антропогенного навантаження на домінуючі види землекористування і побудовані структурно-функціональні моделі впливу такого навантаження на екологічний стан регіонів. Розроблено концептуальну модель моніторингу земель

трансгосподарних регіонів, яка включає чітко визначену послідовність впровадження п'яти етапів: підготовчий, збирання та обробки, інформування, аналітичний та рекомендаційний. Основним етапом визначений підготовчий, на стадії якого визначаються домінуючі види землекористування, з точки зору впливу на навколишнє природне середовище та показники регіонального впливу. В ході проведення дослідження, виявлені показники моніторингу, вплив яких було оцінено через взаємозалежність компонентів з урахуванням рекомендацій Європейської агенції з навколишнього середовища. В залежності від ролі показника в оцінці конкретного питання, вони поділені на: Рушійні сили – Тиск – Стан – Вплив – Реагування («PC-T-C-B-P», «DPSIR»). Для апробації запропонованої концептуальної моделі розроблено геоінформаційну систему Карпатського регіону, на основі застосування MapInfo.

2. The dissertation is devoted to the methodology of border land monitoring on the example of the Carpathian Euroregion. The object of study is the lands of the Carpathian Euroregion boundary territories in terms of their impact on the environment (agricultural, forestry and water resources). The paper analyzes the current trends in sustainable land development in the border regions. Comparison of global Sustainable Development Goals with national targets for conservation and restoration of land and water ecosystems was made. The process of involving Ukraine in cross-border cooperation in the form of Euro-regions has been going on for almost 20 years. Today, there are 10 Euroregions in Ukraine, comprising 16 regions, covering border areas almost all over the country. The Euroregions include three eastern oblasts, five western, three northern and four southern oblasts of Ukraine. Euroregions in Ukraine were created through integration with Poland, Romania, Belarus, Moldova, Slovakia, Hungary, the Russian Federation and other countries. Identification of dominant types of land use from the point of view of ecological balance of the region shows that in the structure of the lands of the Carpathian Euroregion, by area are dominating agricultural and forestry lands, which are at the same time structural units of the national ecological network. The water fund lands are also part of the ecosystem and are recognized as the most significant in terms of environmental stability, taking into account the basin principle of the organization of coastal geosystems. Cause and effect relationships of anthropogenic load on dominant land uses have been identified and structural and functional models of the impact of such load on the ecological status of the regions have been constructed. The types of anthropogenic loading are considered in detail in the studied land categories. For agricultural lands, the main ones are: excessive mechanical cultivation, inefficient agricultural land reclamation, excessive fertilizer application; for forestry lands: clearing, felling of the forest, forest clearing, and disturbance of the forest structure; for the water fund land: discharge of wastewater, illegal construction in coastal protection areas, mining, ineffective hydraulic and reclamation measures. For all considered land use types, the negative impact of built-up areas is calculated. As a result, a simulation model of ecological destabilization of regions was developed. Based on the research of the factors that determine the feasibility of the formation and functioning of the Euroregions, the structure of land use of the Carpathian Euroregion and the Carpathian region, features of dominant types of land use a SWOT analysis of the potential of ecological stability of the Carpathian region is conducted, which illustrates the positive properties of the natural resources potential, the potential of its development and weaknesses and threats of environmental destabilization. A conceptual model of land monitoring of cross-border regions has been developed, which includes a clearly defined sequence of implementation of the five stages: preparatory, collection and processing, information, analytical and advisory. The main stage is the preparatory stage, which is dominant land uses are determined, in terms of environmental impact and regional impact indicators. During research process, monitoring indicators were identified, the impact of which was assessed through the interdependence of the components, taking into account the recommendations of the European Environment Agency. Depending on the role of the indicator in the assessment of a particular issue, they are divided into: Driving forces – Pressure – State – Impact – Response ("DPSIR"). For use of certain degrees of danger of various manifestations of environmental pollution, by displaying their indicators in the geoinformation system, their ranking was carried out, which is based on a 5 point scale. Rank "5" was assigned to the indicators that characterize the best condition of the land by the corresponding indicator, rank "1" – in contrast to the indicators that characterize the worst condition. Rank "3" was assigned to indicators that relate to the current state (State) and which can reflect trends in environmental change. This condition is defined as a boundary to a

negative, which can become critical. This state is in fact a signal for particular attention from society and the introduction of measures to reduce the negative impact. Methods for monitoring indicators of dominant land uses, structured in terms of sources and mechanisms for obtaining information, and a structural and functional model of information support for monitoring of land in border areas has been constructed. We had proposed conceptual model of geoinformation system of the Carpathian region that was developed based on MapInfo for testing our approaches.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петраковська Ольга Сергіївна
2. Petrakovska Olga

Кваліфікація: д. т. н., 05.24.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петраковська Ольга Сергіївна
2. Petrakovska Olga

Кваліфікація: д. т. н., 05.24.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Приходько Микола Миколайович

2. Prykhodko Mykola M.

Кваліфікація: д. геогр. н., 11.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кохан Світлана Станіславівна

2. Kokhan Svitlana S.

Кваліфікація: д. т. н., 05.07.12

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лященко Анатолій Антонович
2. Lyashchenko Anatoliy A.

Кваліфікація: д. т. н., 05.24.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Уль Анна Володимирівна
2. Ul Anna V.

Кваліфікація: д. т. н., 05.24.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шульц Роман Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шульц Роман Володимирович

